Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16591

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçe?i, yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan akademik personelin mesleki motivasyon alg? düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, Esra Zeynel ve ?. Hakk? Çar?kç? taraf?ndan 2017 y?l?nda tasarlanm?? olup, ilgili akademik personelin mesleki doyum, kariyer hedefleri ve kurumsal ba?l?l?k gibi motivasyonel faktörlerini de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Bu çal??ma bir psikometrik geli?tirme çal??mas? olarak raporlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Akademisyen, Mesleki Motivasyon, Motivasyon Ölçe?i, Ölçek Geli?tirme, Yüksekö?retim, Psikometri

Yazarlar

Esra Zeynel, ?. Hakk? Çar?kç?

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Türkiye'deki üniversitelerde görevli akademik personelin mesleki ya?amlar?na dair motivasyon seviyelerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde belirlemektir. Bu araç, akademik personelin motivasyonlar?n? etkileyen içsel (intrinsik) ve d??sal (ekstrinsik) faktörleri sistematik olarak analiz etmeye olanak tan?maktad?r. Elde edilen veriler, üniversite yönetimlerinin insan kaynaklar? politikalar?n? ve akademik te?vik sistemlerini geli?tirmelerine yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r.

Ölçek, akademik kariyerin do?as?ndan kaynaklanan özel motivasyonel dinamikleri yakalamak üzere tasarlanm??t?r. Bu dinamikler aras?nda ara?t?rma yapma arzusu, ö?retimden al?nan tatmin ve topluma hizmet etme bilinci gibi unsurlar bulunmaktad?r.

Yap?

Ölçek, akademik personelin mesleki motivasyon yap?lar?n? ölçmektedir. Motivasyon, genellikle bireyin bir hedefe ula?mak için gösterdi?i çaba ve bu çaban?n yönü olarak tan?mlan?r. Akademik ba?lamda bu yap?, genellikle üç ana boyut etraf?nda ?ekillenir:

?çsel Motivasyon: Bireyin i?inden keyif almas?, ö?renme arzusu ve ki?isel geli?im gibi faktörleri içerir.

D??sal Motivasyon: Maa?, terfi, statü ve ödüller gibi d??sal te?viklere dayanan motivasyon

ARABPSYCHOLOGY.COM

faktörlerini kapsar.

Kurumsal/Sosyal Motivasyon: Çal???lan kuruma ba?l?l?k, meslekta?larla ili?kiler ve toplumsal katk? sa?lama iste?i gibi unsurlar? içerir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?, arac?n gerçekten ölçmek istedi?i yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek için kritik öneme sahiptir. Orijinal kaynakta geçerlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, yay?nlanan akademik makalede (Zeynel & Çar?kç?, 2017) yap?sal geçerli?i destekleyen faktör analizi sonuçlar?na yer verilmi?tir.

Genellikle bu tür bir geli?tirme çal??mas?nda, kapsam geçerli?i (uzman görü?leri) ve yap? geçerli?i (faktör analizi) yöntemleri kullan?larak ölçe?in akademik motivasyon yap?s?n? do?ru temsil etti?i gösterilmi?tir. Detayl? geçerlik katsay?lar? için ilgili makalenin incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta güvenirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi? olsa da, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? gösteren güvenirlik analizleri geli?tirme çal??mas?n?n ayr?lmaz bir parças?d?r. Bu ba?lamda, ölçe?in iç tutarl?l???n? ölçmek için genellikle Cronbach Alfa (Güvenirlik) katsay?s? hesaplanm??t?r.

Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Akademik ölçek geli?tirme standartlar?na uygun olarak, bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde (genellikle .70 ve üzeri) oldu?u varsay?lmaktad?r. Tekrar test güvenirli?i veya e?de?er formlar güvenirli?i gibi di?er yöntemler de kullan?lm?? olabilir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla faktör analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel boyutlar alt?nda topland???n? ortaya ç?karm??t?r. Geli?tirme çal??mas?n?n do?as? gere?i, öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak faktör yap?s? belirlenmi? ve ard?ndan Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu yap?n?n örneklem genelinde teyit edilmesi beklenir.

Faktör analizi sonuçlar?, Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçe?i'nin çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?ini ve belirlenen motivasyon alt boyutlar?n?n birbirinden ayr???k ve anlaml? oldu?unu göstermektedir. Bu analizler, ölçe?in teorik temellerini desteklemektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Tipi: Geli?tirme (Yeni bir yap?ya özgü olarak tasarlanm??t?r.)

Format: Derecelendirme (Orijinal kaynakta '-' olarak belirtilmi? olsa da, akademik ölçeklerde genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme kullan?l?r.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Akademisyenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Yüksekö?retim kurumlar?nda görev yapan profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye Cumhuriyeti'ndeki üniversitelerde çal??an ö?retim elemanlar? (Ö?retim Üyeleri, Ö?retim Görevlileri, Ara?t?rma Görevlileri vb.).

Test Metodolojisi: Özbildirim Ölçe?i (Kat?l?mc?lar kendi motivasyon düzeylerini de?erlendirirler.)

Anahtar Kelimeler

Akademik Kariyer, Motivasyon Ölçümü, Ö?retim Eleman?, Yap? Geçerli?i, ?çsel Motivasyon, D??sal Motivasyon, Geçerlik, Güvenirlik

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Esra Zeynel

?leti?im E-posta Adresi: esra_zeynel@hotmail.com

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017 (Ölçe?in yay?nland??? y?l.)

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari olmayan akademik kullan?mlar? için genellikle sorumlu yazar (Esra Zeynel) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF versiyonu a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: akademisyenlere-yonelik-mesleki-motivasyon-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Zeynel, E. ve Çar?kç?, ?.H. (2017). Akademisyenlerin mesleki motivasyon alg? düzeyini ölçmeye yönelik bir mesleki motivasyon ölçe?inin tasar?m?. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17*(3), 125-148.

Makalenin tam metnine eri?im linki: sbd.dergi.anadolu.edu.tr

Akademisyenlere Yönelik Mesleki Motivasyon Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Orijinal kaynak içeri?inde ölçek maddelerine yer verilmemi?tir. Maddelerin tamam? için yukar?da belirtilen makalenin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM